

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **UNION poisťovňa, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 29/A, proti povinnému **M. S.**, bytom L. t. č. v Ústave pre výkon väzby Bratislava, Chorvátska 5, **o vymoženie 33 193,92 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. Er 59/1996, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. mája 2014 sp. zn.18 CoE 130/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Oprávnenej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 14. mája 2014 sp. zn.18 CoE 130/2014 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „exekučný súd“) z 18. novembra 2013 č.k. Er 59/1996-969 [ktorým exekučný súd zastavil exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd tak rozhodol majúc za to, že exekučný súd svoje závery o nemožnosti uplatnenia fikcie doručenia exekučného titulu (rozsudok bývalého Mestského súdu v Bratislave z 29. júna 1995 č.k. 36Cb/179/94-St) riadne neodôvodnil, resp. niektoré dôkazy nesprávne vyhodnotil, v dôsledku čoho riadne nezistil ani skutkový stav. Okrem toho, oprávnenej nebolo umožnené vyjadriť sa k dôkazom predloženým povinným, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu povinný podal dovolanie „a to z dôvodu, že postupom KS Bratislava došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci [...] čím mi bola odňatá možnosť konať pred súdom“. Povinný v doplnení dôvodov dovolania, doručenom

exekučnému súdu 18. septembra 2014, v ktorom sa vyjadril aj k replike oprávnenej na jeho dovolanie, uviedol, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie aj tým, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé a je arbitrárne. Odvolací súd nerešpektoval ani ustálenú judikatúru týkajúcu sa predpokladov vzniku fikcie doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p. Navrhol z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Oprávnená navrhla dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý sám má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Vychádzal pritom z týchto záverov:

Jedným zo základných princípov právneho štátu je princíp právnej istoty. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach opakovane poukazuje na potrebu rešpektovania tohto princípu, a to osobitne vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam, ktoré už nadobudli právoplatnosť. Princíp právnej istoty nachádza svoje miesto aj Občianskom súdnom poriadku v ustanoveniach, ktorými sú upravené podmienky prípustnosti dovolania.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno – v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených – napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého

je nepochybné tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie povinného smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie exekučného súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže povinným podané dovolanie smeruje proti takému uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky v ustanoveniach § 239 O.s.p. uvedených rozhodnutí, prípustnosť jeho dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania povinného by zakladala iba procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. totiž nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania povinného dovolací súd sa potom osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu nebola povinnému odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré mu právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Povinný v dovolaní (v doplnení jeho dôvodov) tvrdí, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie tým, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé a arbitrárne.

Úvodom k tejto dovolacej námietke treba pripomenúť, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť

aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv povinného.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite a veľmi podrobne vysvetlil dôvody, z ktorých mal za to, že uznesenie exekučného súdu o zastavení exekúcie treba zrušiť (str. 3 až 8 napadnutého rozhodnutia).

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, ktoré by malo za následok vznik vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Z odôvodnenia dovolania povinného vyplýva, že z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) z jeho strany nejde len o námietku vady v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., ale aj o námietku inú, ktorú povinný uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov odvolacieho súdu (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (porovnaj dôvody pôvodného dovolania: „Podávam dovolanie [...] a to z dôvodu, že postupom KS Bratislava došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci [...] čím mi bola odňatá možnosť konať pred súdom“.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym

právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Do kategórie vád pri právnom posúdení veci patrí aj námietka povinného, že odvolací súd nerešpektoval doterajšiu judikatúru ak sa nestotožnil so závermi exekučného súdu o nedostatku predpokladov vzniku fikcie doručenia exekučného titulu.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby boli tvrdenia navrhovateľa o existencii tohto dovolacieho dôvodu opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné; to však v prejednávanej veci nie je.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok povinného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej oprávnenej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal. Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. februára 2015

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová